1859.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 16 Junij.

[illegible] courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags. Binnen deze gemeente en [illegible] geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is *f* 3, franco per post *f* 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, op den dag der uitgave.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte of doodbekendma[kingen] enz., van één tot zes regels *f* 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

[illegible] behoort een bijvoegsel.

[illegible] woensdag avond 8 ure.

[illegible]
[illegible] PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

Provinciale geldleening.
Rente coupons.

[illegible] staten van Zeeland brengt bij deze ter kennis [illegible] aandeelen in de Provinciale geldleening van *f* 150,000 [illegible] de verbetering der middelen van gemeenschap [illegible] Zeeland, dat op de vierde afdeeling van de pro[vinciale] [illegible] coupons dier geld[leening] [illegible] 1859 [illegible] tegen overgifte van [illegible] bekoming van de boven[illegible]

[illegible]

De [illegible] der staten voornoemd,
[illegible]

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg, [illegible]

Door het korps muziekanten bij de dienstdoende schutterij [illegible] zullen, naar wij vernemen, [illegible] [illegible] [illegible] worden uitgevoerd op het Molenwater.

In gevolge art. 64 der provinciale wet, komen de staten van de verschillende provincien dit jaar op dingsdag den 5 julij aanstaande bijeen. Zij moeten in hunne gewone zomervergaderingen onder anderen voorzien in de aanvulling van dertien plaatsen van leden der eerste kamer van de staten-generaal, voor de leden die dit jaar als zoodanig aftreden, maar weder verkiesbaar zijn. De bedoelde aftredende leden zijn de heeren: Noordholland: jhr. mr. M. A. J. van der Beken Pasteel; Gelderland: jhr. mr. C. E. J. F. van Nispen van Pannerden en mr. C. H. van Rhemen van Rhemenshuizen; Zuidholland: A. v. Weel Dzn. en mr. P. Loopuyt; Noordholland: A. F. Insinger en F. van der Oudermeulen; Zeeland: jhr. mr. M. C. Paspoort van Grijpskerke; Utrecht: jhr. mr. J. Huydecoper van Maarsseveen; Friesland: jhr. mr. F. J. J. van Eysinga; Overijssel: mr. J. D. C. baron van Heeckeren van Wassenaer tot Twickel; Groningen: mr. J. J. Cremers; Drenthe: dit jaar geene aftreding; Limburg: P. Regout.

De gewone tijd ter verkiezing van de leden der eerste kamer is, volgens art. 86 der kieswet, de tweede dingsdag der maand julij, zijnde dit jaar den 12 julij.

Heden ten 11½ ure is op 's rijks marinewerf te Vlissingen met de vereischte formaliteiten ten uitvoer gelegd een sententie van het hoog militair geregtshof, waarbij de scheepstimmerman op die werf, J. Hollen, wegens diefstal in dienstbaarheid, wordt veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van een jaar, door te staan in drie maanden eenzame opsluiting; zijnde de van [illegible] beschuldigde scheepstimmerman G. de Wit [illegible] vrijgesproken.

De tweede kamer der staten generaal zal den 28 of 29 dezer weder bijeenkomen tot hervatting harer werkzaamheden.

H. K. H. prinses Marianne, die reeds verscheidene malen de tentoonstelling van schilderijen te 's Hage bezocht heeft, heeft daarop een negental schilderstukken aangekocht, waarvan acht van hollandsche meesters en een van een belgischen. In het geheel zijn thans [illegible] schilderijen aangekocht.

Wij vernemen dat [illegible] het schilderijenkabinet van den baron Steengracht van [illegible] te 's Gravenhage voor belangstellenden ter bezigtiging zal worden gesteld.

Door de afdeeling Leyden der Vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerksnijverheid in Nederland, is door tusschenkomst van het hoofdbestuur aan de regering een adres ingediend, waarin talrijke bezwaren tegen de heffing van het patentregt worden opgesomd en wordt betoogd dat de afschaffing van dat regt den handel en de nijverheid meer zal baten, dan de afschaffing van den [illegible] op de brandstoffen, terwijl het verlies voor 's rijks schatkist door de afschaffing van het eerste minder zou bedragen, dan door die van het laatste. Zij verzoekt derhalve dat de regering het patentregt binnen een niet ver verwijderd tijdstip opheffe.

Men schrijft uit Ochtmeer bij Tiel, dat door de nachtvorst de kersenbloesem zoo veel geleden heeft, dat nagenoeg in die omstreken geene kersen te wachten zijn. Bij menschengeheugen heeft men de boomgaarden zoo ledig niet gezien. Ook het appel en perengewas belooft zeer weinig: graan en gras staat daarentegen overheerlijk.

Te Deventer en in de omstreken heerscht de koorts in hevige mate. Het gasthuis is zoo bezet, dat de bestuurders niet weten waar zij de kranken zullen plaatsen. Bij den burgerlijken stand zijn in de laatste week aangegeven 28 overleden, grootendeels menschen in de kracht van het leven.

Op verlangen van Z. M. den koning zal door Z. K. H. den prins van Oranje, voortaan een werkdadig aandeel worden genomen in de werkzaamheden bij Z. M. kabinet. Dien ten gevolge heeft de directeur van dat kabinet, jhr. mr. de Kock, de uitnoodiging ontvangen, zich iederen morgen met de portefeuille der dagelijksche werkzaamheden aan het paleis te vervoegen, waartoe Z. K. H. iederen morgen ten half elf ure van het huis in het Bosch in de stad zal komen.

De directie van den amsterdamschen schouwburg is onlangs uit handen van den heer J. E. de Vries overgegaan op de heeren Roobol en Tjasink, aan wien door het gemeentebestuur bij meerderheid van stemmen de gunning is verstrekt om den schouwburg gedurende drie jaren te bespelen. Laatstgenoemden hebben een drietal prijzen uitgeloofd voor het beste drama, het beste treurspel en het beste blijspel.

De heer J. E. de Vries heeft thans het voornemen opgevat om te Rotterdam des winters wekelijks 2 voorstellingen te geven, met een personeel, zamengesteld uit eenige zeer goede bestanddeelen; waaronder van de vroegere acteurs aan den amsterdamschen schouwburg zouden zijn de heeren A. Peters, J. H. Albregt, C. G. Metsch, de dames Engelman, Kleine en Albregt — Engelman.

Tot dat einde heeft hij bij circulaire de tooneelbeminnaren uitgenoodigd hem door middel van renteloze voorschotten à *f* 100 in staat te stellen om dit doel te bereiken.

Commissarissen over den schouwburg te Rotterdam hebben hierbij gevoegd eene zeer gunstige aanbeveling, waarin zij dit plan bijzonder toejuichen.

Necrologie.

Prins Clement von Metternich-Winnebourg, (wiens overlijden wij reeds hebben medegedeeld) werd op den 15 mei 1773 geboren. Zijn vader was Karel von Metternich, die van 1746 tot 1818 leefde. Van 1809 af was hij minister van staat, werd vervolgens minister-directeur van buitenlandsche zaken. Daarna bekleedde hij van 25 mei 1821 tot 13 maart 1848 de betrekking van grootkanselier van het huis, het hof en van den staat, in dienst van Z. M. den keizer van Oostenrijk.

In 1795 huwde hij met eene dochter van prins von Kaunitz-Ridberg, die in 1775 geboren was en in 1825 overleed; ten tweede male trad hij in den echt met de gravin von Bellenstein, geboren in 1806 en overleden in 1829, en voor de derde maal met gravin von Zichy-Ferraris, geboortig van 1805 en die mede vóór hem overleed in 1854.

Uit deze drie huwelijken laat de vorst drie zonen en drie dochters na. De oudste zoon, prins Richard, is 30 jaar oud, kamerheer, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij de koninklijke en hertogelijke hoven van Saxen. De beide andere zoons, uit het derde huwelijk, dienen in het oostenrijksche leger.

Marine en leger.

Zr. Ms. fregat De Ruyter wordt heden middag buiten dienst gesteld. De equipagie, wier diensttijd nog niet geëindigd of wier ontslag nog niet van het departement van marine is afgekomen, gaat met heden over in de rol van het wachtschip.

— Zaturdag morgen is van het Nieuwediep vertrokken Z. M. schooner Attalante, kommandant de luitenant ter zee 2de kl. J. H. P. E. Kniphorst, naar Vlissingen, en van daar naar de haringvisscherij. Dit schip was den vorigen dag terug gekeerd van een kruistogt voor onze zeegaten, ten einde na te zien of de bakens en tonnen en de kustlichten behoorlijk geplaatst en geregeld ontstoken werden.

— Volgens particulier berigt uit Oost-Indiën, zal Zr. Ms. stoomschip Amsterdam, kommandant de kapitein-luitenant ter zee A. D. S Clarckson, na te Soerabaija eenige noodige herstelling te hebben ondergaan, naar Nederland terug keeren om te Hellevoetsluis binnen te vallen.

— De wijziging, welke in de uniform der schutterij eerlang zal worden gebragt, zal vooreerst bestaan in de afschaffing der tegenwoordige chacots, die door eenvoudig gemonteerde met panaches zullen worden vervangen. Later zullen de rokken, even als bij de infanterie reeds is ingevoerd, in sluitjassen worden veranderd.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 13 junij. Lord Granville, door de koningin met de zamenstelling van een nieuw kabinet belast, vond lord Palmerston bereidwillig om het bewind te aanvaarden, doch slaagde niet bij lord John Russell, die groote bezwaren opperde, zoo dat lord Granville voor de hem opgedragen taak bedankte. Daarop is het vormen van een nieuw ministerie aan lord Palmerston toevertrouwd. Deze heeft een conferentie met lord John Russell gehad.

Volgens The morning advertiser zou de heer Gladstone met de portefeuille van kolonien worden belast en de hertog van Newcastle tot eersten lord van de admiraliteit worden gekozen. Tot de volgende parlementszitting zal lord Palmerston in het huis der gemeenten voor de regering het woord voeren.

— De koningin heeft besloten lord Derby tot erkenning van zijne verdiensten, buiten het gewone getal bij de statuten bepaald, te verheffen tot ridder der orde van den Kousenband. Sir J. Pakington en lord Malmesbury zijn tot grootkruisen der Bath-orde benoemd.

— De parijsche correspondent van The spectator schrijft aan dat blad dd. 9 junij als volgt: Ik ben niet bevreesd voor tegenspraak, wanneer ik meld, dat Pruissen er in heeft bewilligd, aan Oostenrijk bijstand te verleenen om in het bezit te blijven van Lombardije; Pruissen zal trachten met alle magt de tractaten van 1815 in stand te doen houden. Deze tijding, die slechts aan weinigen bekend is, heeft waarschijnlijk de daling ter beurze van Parijs te weeg gebragt.

Denemarken.

Kopenhagen 8 junij. Heden voormiddag brak er brand uit in de menagerie van den heer Jean Gauthier; met uitzondering van eenige honden en apen, zijn alle zich daarin bevindende dieren verbrand. Men gelooft, dat het ongeluk moet worden toegeschreven aan een der apen, die toevallig in het bezit was gekomen van een doosje lucifers en zich met het afstrijken daarvan vermaakte.

Duitschland.

Het verslag van den oostenrijkschen bevelhebber aan den keizer, betrekkelijk den slag bij Magenta, luidt als volgt:

Ik haast mij uwe majesteit door den overste Weisseringmel, van den staf van den kwartiermeester-generaal, volgens bevel een kort berigt over den slag bij Magenta te doen toekomen, en moet hem opdragen een omstandig tafereel te geven van deze gebeurtenis, welke uwer majesteits wapenen tot roem strekt, hoewel de uitkomst minder groot is.

Den 4 junij, des ochtends ten 7 ure, zond de veldmaarschalk-luitenant graaf Clam, die met omstreeks 7000 man van zijn corps en met het tweede corps de positie van Magenta bezet hield, mij berigt dat talrijke scharen vijandelijke troepen in aantogt waren, naar het bruggehoofd, hetwelk hij eenige dagen geleden had laten varen als niet voor verdediging vatbaar.

Toen ik dat berigt ontving — ten 8½ ure des ochtends — stond van het zevende corps de divisie Reischach te Corbetto, de veldmaarschalk-luitenant Lillia te Castelletto, het derde corps te Abbiate Grasso; het vijfde corps was op marsch naar Abbiate Grasso, het achtse corps op marsch van Binasco naar Bestazzo; het negende stond aan den Po ter zijde van Pavia.

Ik gaf aan de corpsen bevel terstond nog verder voorwaarts te rukken, en rigtte het derde en vijfde legerkorps op de regterflank des vijands voor het geval dat hij in de daad eenen aanval van den kant van San Martino beproeven mogt. Het was mij reeds den vorigen dag bekend geworden dat de vijand bij Turbigo over de rivier gegaan was. Van daar verwachtte ik dat de hoofdaanval door hem gedaan zou worden. Reeds vroeger was de divisie Cordon van het eerste legercorps naar dien kant van Turbigo gezonden; doch zij had een aanval, deels uit de genoemde plaats en later ook, toen Buffalora voor ons verloren was, van daar door te staan en moest terugtrekken.

Ik beval den veldmaarschalk-luitenant graaf Clam de positie van Magenta te verdedigen, en noodigde alle legercorpsen uit hunne voorwaartsche beweging te bespoedigen.

Op den middag begon de vijand ons aan te vallen. Met overmagtige sterkte gelukte het hem den dam van het kanaal of Naviglio en Ponte di Magenta te vermeesteren. Hij leed daarbij ontzettend groote verliezen; doch de dammen en het doorsneden terrein gaven hem gelegenheid om ten 2 ure aldaar vasten voet te vatten. Op dat uur was ik met mijnen staf naar Magenta gereden en gaf de noodige bevelen.

Op het oogenblik, toen de voorste linie begon te wijken, ontving de divisie van den veldmaarschalk-luitenant baron Reischach last, Ponte di Magenta te hernemen. Ik reed naar Robecco, om aan het derde armeecorps de rigting naar de regterflank des vijands aan te wijzen. Kort na mijne aankomst aldaar ontving ik berigt van de heldhaftige verovering van Ponte di Magenta en van de vermeestering van een stuk geschut met gegroefden loop.

Vol hoop op zegen drongen nu ook de colonnes van het derde legerkorps voorwaarts, de generaal-majoor Ramming aan den oostelijken oever van het kanaal, de brigade Hartung tusschen het kanaal en Corpengago, en de brigade Dürfeld volgde beiden als reserve. De generaal-majoor Wetzlar, was in de laagte van de Tessino naar den kant van den straatweg gezonden. Toen deze brigaden voorwaarts trokken om aan te vallen, was ook de divisie van den veldmaarschalk-luitenant Reischach weder achteruit gedreven, hoewel zij, en met name de brigade van den generaal-majoor Lebzeltern, die het regement infanterie van den keizer bij eene bestorming van Buffalora heldhaftig voorging, verscheidene stormenderhand gedane aanvallen dapper afgeslagen had.

Door den vijand werden gedurig versche troepen in linie gebragt. Het verschijnen van het 3de corps in de vijandelijke flank deed in het begin eene zeer goede uitwerking. De brigade van den generaal-majoor Hartung, door den generaal-majoor Dürfeld ondersteund, bestormde bij herhaling Ponte Vecchio di Magenta; dit punt werd genomen, verloren, weder genomen, maar bleef in de magt des vijands. De lijken lagen bij hoopen op elkander en getuigden van de hardnekkigheid der beide partijen.

Ook de brigade van den generaal-majoor Ramming moest na verscheidene stormaanvallen van het dappere regement Koning der Belgen naar Robecco terugtrekken en bleef voor die plaats staan. Tegen den avond kwam het 5de corps op het slagveld aan. De brigade Prins van Hessen, ofschoon met groote dapperheid strijdend, poogde te vergeefs den tegen Magenta voortrukkenden vijand terug te slaan. Magenta, door de uitgeputte troepen van den graaf Clam en den vorst Liechtenstein nog verdedigd, moest eindelijk voor den overmagtigen vijand, die ook van het noorden aanrukte, ontruimd worden. De divisie van den veldmaarschalk-luitenant Lillia werd nu gelast vooruit te marcheren en bezette Corbetto, om daar als reserve het punt te handhaven door hetwelk de terugtogt moest plaats hebben.

Daar de avond gevallen was, deed ik ook Robecco sterk bezetten en alles voorbereiden om, den 5den des morgens den aanval te vernieuwen. De ontzettende verliezen des vijands gaven hoop dat wij hem zwakker zouden vinden; de dapperheid, die onze troepen bij alle aanvallen betoond hadden, deed verwachten, dat [illegible] onwederstaanbaar zou wezen.

Van bijna alle regementen des fransche legers hadden wij krijgsgevangenen gemaakt; hunne laatste reserve scheen mitsdien in den strijd te zijn geweest, terwijl van onzen kant het 5de en 8ste korps en eene divisie van het 3de korps nog niet gestreden hadden, en dus als versche krachten in de schaal konden geworpen worden. Dit alles had ik wel overwogen, en wachtte slechts met het maken der dispositiën voor den aanval tot dat de berigten omtrent de stellingen der troepen en de geleden verliezen zouden aangekomen zijn.

Eerst nu vernam ik, dat het 1ste en 2de korps, welke door den eersten aanval des vijands het meest geleden hadden, reeds achterwaarts getrokken waren, en niet dan door een zeer vermoeijenden nachtmarsch weder op het slagveld konden komen. Zij waren zelfs des morgens ten drie ure begonnen nog verder achterwaarts te trekken. Onder zulke omstandigheden moest ik de nog aanwezige korpsen ter dekking van de overige ongedeerd zoeken te houden; de terugtogt moest bevolen worden.

Den 5den in den vroegen morgen nam het brave regement Grootbertog van Hessen nog eenmaal Ponte di Magenta in, om den terugtogt gemakkelijker te maken. Het was de laatste krachtsinspanning van een dapper regement (zegt de veldmaarschalk luitenant vorst Schwarzenberg in zijn rapport) hetwelk den vorigen dag 25 officieren gekwetst en 1 stafofficier en 9 kapiteins verloren had, zonder een oogenblik bij den aanval te aarzelen of bij den aftogt te wankelen.

De vijand werd naar Magenta teruggeslagen, waarna wij in ordn aftrokken. Ik geloof als zeker te mogen stellen, dat de vijand, in weerwil van zijne overmagt, het bezit van Magenta duur gekocht heeft, en dat hij aan het leger van U. M. het regt zal laten wedervaren, van ook voor een dapperen en in aantal sterkeren vijand niet zonder heldhaftigen strijd geweken te zijn.

Ik ben nog niet in staat de bijzonderheden van het gevecht nader mede te deelen, daar ik in de tegenwoordige omstandigheden van de korpsen geene zoo vroegtijdige opgaven kon verlangen. Ik geloof dat 4 a 5000 dooden en gekwetsten, niet ver van de waarheid zal zijn, en dat de vijand zeker de helft meer verloren heeft. Na ontvangst der rapporten zal ik niet nalaten aan U. M. een meer omstandig berigt te doen toekomen.

Hoofdkwartier Belgiojoso, 5 junij 1859.

GYULAI."

Weenen 14 junij. Thans is ook het officieel en omstandig verslag bekend gemaakt van den slag bij Marignano en de ontruiming van Piacenza. Daarin wordt met cijfers aangetoond dat bij eerstgenoemde gelegenheid de vijandelijke overmagt zeer groot was; doch ook het verlies van den vijand wordt zeer belangrijk genoemd. De terugtogt is in de beste orde geschied; wij hebben echter het verlies van generaal Boer en van onderscheidene officieren te betreuren.

De ontruiming van Piacenza stond in verband met de door het leger op den 9 en 10 dezer gedane bewegingen. De meeste stukken geschut zijn op stoomsleepbooten geladen en de weinige overblijvende vernageld. Behalve de forten had men twee bogen van de brug over de Trebbia in de lucht doen springen.

Met gelijksoortige voorzorgen en in de beste orde is ook de ontruiming van Pizzigheltone (versterkte stad aan de Adda, 3½ uur ten noordwesten van Cremona) bewerkstelligd.

— De Wiener Zeitung berigt dat Z. M. de keizer eerlang in persoon het opperbevel van het leger zullende overnemen, aan de armee reeds nu eene stelling aangewezen heeft, welke volkomen goed is aangenomen.

— Naar luid van berigten uit de Donau-vorstendommen, zal de centrale commissie eerdaags te Fokschani bijeenkomen. Volgens een correspondent van de Ostd. Post te Jassy, zouden eenige leden een ontwerpbesluit hebben in gereedheid gebragt, van nagenoeg den volgenden inhoud: „Aangezien de beide nationale vergaderingen zich in de keuze van prins Cousa hebben bedrogen, en overwegende, dat de prins, sedert zijne verkiezing tot den huidigen dag, in niets de wenschen der natie en der vereenigde vorstendommen heeft bevredigd, proclameert de centrale commissie de door de nationale vergaderingen besloten vereeniging van beide vorstendommen, en verzoekt de mogendheden der conferentie, een vreemden prins op den troon te plaatsen."

Berlijn 11 junij. In de Elberfelder Zeitung wordt met betrekking tot de onrustbarende geruchten, welke sedert eenige dagen in omloop zijn, het volgende gelezen: „Wij verheugen ons, dat Pruissen een constitutionele staat is. In dergelijken staat toch is het schier ondenkbaar, dat de regering in de gewigtigste aangelegenheden des lands tegen het zoo duidelijk en onverholen uitgedrukte gevoelen van de gansche natie handelen zal. Wij mogen zonder schroom van tegenspraak verklaren dat welligt nimmer de openbare meening zich zoo algemeen en luid heeft kenbaar gemaakt. Van het eene einde des lands tot aan het andere wordt slechts eene stem gehoord, met eene enkele uitzondering, namelijk die der Neue Preussische Zeitung, welke [illegible] [illegible] dagbladen zegt daaromtrent even bondig en kernachtig: „Indien Oostenrijk niet in staat is zich in het bezit van Lombardije te handhaven door eigen krachtsinspanning, dan bestaat er voor Pruissen volstrekt geene noodzakelijkheid om daarvoor het zwaard te trekken. Schoon keizer Napoleon zijn gegeven woord, poogde bij Lombardije tot eene fransche bezitting te maken, dan zou het evenwigt van Europa zijn geschonden, hetgeen Pruissen in geen geval zou kunnen dulden." Maar of Lombardije oostenrijksch of italiaansch is, daarvoor moet het pruissische leger niet te velde trekken."

— Bij kabinetsbesluit is bevolen, dat de vestingwerken van Koningsbergen met den meest mogelijken spoed moeten hersteld worden.

— Volgens de Bank- und Handels Zeitung zijn de reserve bataillons van verscheidene legercorpsen reeds geformeerd; de landweer-officieren, die daarbij zullen worden ingedeeld, zijn reeds aangewezen. Daarenboven heeft men op last van den minister van oorlog reeds alle verdere maatregelen genomen, welke vereischt worden om de troepen onmiddelijk te velde te kunnen brengen.

— De val van het engelsche ministerie heeft hier een bijzonder gunstigen indruk gemaakt.

— In Beijeren schijnt de aan Frankrijk ongunstige stemming zeer te verminderen. Omtrent de oorzaken dier gezindheid zegt men, dat zij aangevuurd werd, zoo door een gedeelte der aristocratie, als door eenige behoudsmannen, die de absolutistische denkbeelden van Oostenrijk zouden willen doen zegepralen over den meer liberalen geest welke de pruissische politiek kenmerkt. Men heeft gegronde hoop dat geheel Duitschland de volstrekte noodzakelijkheid zal inzien om zich geheel van den strijd te onthouden.

— Bij de beoordeeling van een onlangs uitgegeven geschrift over de italiaansche zaken, uit een regtskundig oogpunt beschouwd, komt de Kölnische Zeitung tot de gevolgtrekking dat Sardinie, volgens het thans geldend europeesch volkenregt volkomen geregtigd is om, tegen de oostenrijksche italiaansche interventieverdragen ten gunste van het absolutismus, zijnerzijds ten gunste der veiligheid en van den invloed van zijnen eigenen constitutionelen regeringsvorm openlijk te protesteren. Maar anders is het gesteld met de revolutionaire nationaliteitsbemoeijingen van Sardinie en Frankrijk, waardoor zij de rust der italiaansche staten verstoord en zich zelfs van de hatelijkste aller omwentelingen, de militaire namelijk, bediend hebben. Deze bemoeijingen toch acht de Kölnische Zeitung even ongeoorloofd, met het volkenregt strijdig en verwerpelijk als de vroegere legitimiteits-bemoeijingen van nu wijlen prins Metternich. De verstandige vriend van het ware volkenregt kan dus aan geen der thans in Italie kampende partijen zijnen vollen bijval schenken, en moet derhalve wenschen dat een congres er in slagen moge de hoofdbron van al de verwarring, de gebreken in het Weener verdrag van 1815, kalm en grondig te verbeteren.

België.

H. K. en K. H. mevrouw de hertogin van Brabant is zondag namiddag op het kasteel te Laeken voorspoedig bevallen van een zoon, die de namen heeft bekomen van Leopold Ferdinand Eli Victor Albert Marie. Dit kind zal den titel voeren van graaf van Henegouwen.

Het koninklijk besluit van 12 dezer, waarbij dit laatste door Z. M. den koning bepaald wordt, is genomen naar aanleiding van een rapport van den ministerraad, waarin zulks den koning wordt voorgesteld, „ten einde der waalsche en vlaamsche bevolking, opgenomen in de monarchale in de constitutioneele vereeniging van 1830, als het ware eene historische verpersoonlijking nabij den troon te schenken."

Bij die gelegenheid zijn door Z. M. onderscheidene benoemingen en bevorderingen in de orde van Leopold gedaan, van leden van den senaat, de kamer van vertegenwoordigers, bij het leger enz.

Voorts heeft de koning onderscheidene personen vermindering of kwijtschelding van correctioneele straffen toegekend.

De verkiezingen voor de kamer der afgevaardigden en den senaat zijn afgeloopen, doch nog niet van alle plaatsen bekend. Te Brussel zijn al de candidaten van de liberale kiesvereeniging gekozen. Ook te Luik, Ostende, Brugge en Antwerpen hebben de liberalen overwonnen.

Frankrijk.

Te Parijs is er weder sprake van officieuse bijeenkomsten tusschen vertegenwoordigers der kabinetten van Londen, St. Petersburg en Berlijn, met het doel om tot vaststelling te geraken van eenige grondslagen, welke voor de oorlogvoerende

[illegible] zouden kunnen zijn om althans in overleg [illegible] onmogelijk, doch het wordt hoe langer [illegible] dat de fransche en sardinische regerin[illegible] onderhandeling zullen willen hooren, als niet [illegible] dat Italie ten eenenmale verlost zal zijn van de [Oosten]rijkers, en dit schijnt men in Engeland nog volstrekt niet [illegible] toestemmen. Behalve dat zou echter ook het oogen[blik] niet gunstig gekozen zijn, daar de pruissische gezant graaf de Pourtales, niet in Parijs is en graaf Cowley bij de ministeriëele crisis in Engeland, ook niet zoo zeker is zijn mandaat hier te behouden.

— Door geheel het rijk verkeeren vele familien in angst over het lot hunner bloedverwanten, die deel uitmaken van het leger in Italie. Men is zeer ontevreden dat tot hiertoe geene officiele [illegible] ontvangen is omtrent de namen der gesneuvelden. [illegible] dier ongerustheid draagt niet weinig bij het gerucht dat het gevecht bij Marignano veel heviger is geweest dan men volgens de eerste berigten dacht en dat ook het getal dooden oneindig grooter zal zijn dan men naar evenredigheid der gekwetsten vermoedde.

— Meer dan 10,000 ned. ponden oud linnen zijn door de parijsche dames bij de 12 mairien der stad ingezonden, voor verbanden en pluksel ten dienste der gekwetsten.

Spanje en Portugal.

[In] de wapenfabrieken te Trubia en te Oviedo heerscht de grootste bedrijvigheid. Dagelijks wordt er minstens een stuk geschut van het zwaarste kaliber gegoten. De noodige maatregelen zijn genomen om dagelijks honderd geweren met getrokken loopen te kunnen afleveren. Al de jager-batailloons zijn gewapend met minié-geweren.

— Uit Lissabon wordt medegedeeld, dat de regering eene commissie heeft benoemd tot het in oogenschouw nemen der versterkte plaatsen. Die commissie heeft thans in last, om de noodige voorstellen te doen om de verdedigingswerken uit te breiden.

Italie.

Nadat het oostenrijksche leger Lodi, Pavia en Piacenza en later Reggio en Brescello had ontruimd, en tevens toebereidselen maakte tot het verlaten van Modena heeft het kabinet te Weenen het besluit genomen om ook de bezetting van Ancona, Bologna en Ferrara terug te roepen en achter de *Mincio* samen te trekken. Het schijnt dat deze maatregel niet alleen een gevolg is van krijgskundige bewegingen, door het verlies bij den veldslag van Magenta gevorderd, maar dat men er ook eene staatkundige bedoeling mede heeft. Velen meenen er een bewijs in [illegible] is om in het Lombardisch-venetiaansche [illegible] meer of minder te verdedigen, dan sommige plaatsen welker behoud de duitsche bond op prijs stelt en in overeenstemming met Oostenrijk wenscht te verdedigen.

Nauwelijks waren de troepen uit laatstgenoemde plaatsen vertrokken of door de bevolking werden manifestatien gedaan welke blijken van weinig ingenomenheid met de regering aan den dag legden. Te Bologna heeft het terugtrekken der troepen [illegible] gevolgen gehad; de aldaar resideerende legaat heeft oogenblikkelijk de stad verlaten en zich naar Rome begeven, na het bewind aan het gemeentebestuur te hebben overgegeven; dit heeft eene commissie van voorloopig bestuur benoemd en koning Victor Emmanuel tot dictator geproclameerd. De geheele stad was in feestelijke stemming.

Deze gebeurtenissen, waarvan wij het berigt reeds gisteren in het kort aan de geabonneerden op ons bulletin mededeelden, kunnen op het tegenwoordig oogenblik van overwegend belang geacht worden, en het is moeijelijk na te gaan wat daarvan de gevolgen kunnen zijn, want als men bedenkt met welken bijzonderen nadruk keizer Napoleon steeds gezorgd heeft zoowel den paus als de fransche geestelijkheid gerust te stellen aangaande zijne voornemens omtrent Italie en het wereldlijk gezag der kerk, dan doet zich de vraag voor: of de keizer thans, getrouw aan zijne kenbaar gemaakte bedoelingen, al zijnen invloed zal gebruiken om de opgewondenheid der bevolking in eenige der pauselijke legatien tot bedaren te brengen, dan wel of Napoleons politiek door de veranderde omstandigheden eene wijziging zal ondergaan. Het terugtrekken der oostenrijksche troepen uit den Kerkelijken staat, veroorzaakt aldaar een belangrijk [illegible] voor Frankrijk, wanneer die regering de [illegible], terwijl, indien zij daarentegen tot [illegible] medegeven, zij tevens te Rome het signaal geeft dat dergelijke [illegible] van gelijken aard als te Bologna hebben plaats gehad. Te Parijs wordt deze zaak beschouwd als van [illegible] voor de fransche staatkunde.

— Omtrent de gevechten bij Melegnano heeft men voorloopig de volgende bijzonderheden mede. Generaal Roden had aldaar de overblijfselen verzameld van de troepen die bij te Magenta [illegible], met die van Pavia kwamen, en alzoo een korps gevormd van [illegible] man; de positie waarin hij zich verschanst had, was [illegible]. Melegnano is een groote burgt, en men kan het slechts bereiken langs eenen weg die omringd is met slooten en rijstvelden. Aan den ingang van het dorp is een kasteel en ter linkerzijde een kerkhof, en door het midden loopt een zijtak van de Lambro. De weg was door de Oostenrijkers gebarricadeerd en de oevers van het kanaal versterkt terwijl zij zich in zeer grooten getale op het kerkhof hadden vereenigd en in de muren schietgaten hadden aangebragt.

Zoodra dit des nachts ter kennis van den keizer kwam, vertrok generaal Bazaine met 12000 man, en dingsdag morgen 7 junij, ten 11 ure bevonden de Franschen zich voor het dorp. Nadat men een half uur halt had gehouden, begon de aanval. Het fransche korps had onbeschrijfelijk veel te doorstaan, want de overal veilig verschanste Oostenrijkers deden het kogels regenen uit alle vensters enz. Overal moesten zij met de bajonet verjaagd worden en de kerkhoven en huizen een voor een innemen. Des avonds ten 9 ure waren de Oostenrijkers van Melegnano verjaagd; generaal Forey wachtte hen op en wierp hen met 120 bommen, die bij hunne uitbarsting 80 kogels uitwerpen, hetgeen eene ontzettende uitwerking te weeg bragt.

— De heer Vigliani, die aanvankelijk benoemd was tot koninklijk commissaris van het sardinisch gouvernement te Milaan, zal den titel verkrijgen en de functien bekleeden van gouverneur van Lombardije.

Men verwacht dat de eerste maatregelen door het gouvernement te nemen, zullen bestaan in het afkondigen en dadelijk toepassen van de sardinische wetten op de conscriptie, de drukpersen, de nationale garde voor den duur des oorlogs, op dezelfde voorwaarden als zij thans in Piemont worden in toepassing gebragt, met afschaffing voorts van de linien voor de posten en douanen.

— Het hoofdkwartier des konings was gisteren te Vimercato (4 uren ten noordoosten van Milaan) en heden te Monza.

— De dienst op den spoorweg van Turyn naar Ticino wordt geregeld vervuld.

— De hertogin-regentes van Parma heeft ten tweedemale haren staat verlaten en is den 10 dezer te Verona aangekomen; alvorens hare staten te verlaten heeft zij een harer officieren aan keizer Napoleon gezonden, ten einde dezen te verzoeken de regten van den jeugdigen hertog Robert te doen eerbiedigen en de inwoners van het hertogdom te beschermen. Men voegt er bij, dat de keizer den afgevaardigde der hertogin zeer welwillend heeft ontvangen.

— De berigten uit Napels zijn volkomen gunstig voor de fransche politiek, en het liberale beginsel heeft aldaar een vasten waarborg gekregen in de benoeming van generaal Filangieri tot president van den ministerraad. Men houdt hem voor iemand van een achtenswaardig karakter en een helder verstand. Hij is gematigd maar opregt liberaal en heeft reeds gewigtige diensten aan zijn vaderland bewezen. Die, waartoe hij thans geroepen is, zijn voorzeker niet minder belangrijk, daar er voorzigtigheid en standvastigheid beiden zullen noodig zijn om de zoo hoog noodzakelijke hervormingen in Napels tot stand te brengen.

Handelsberigten.

Graanmarkten.

Amsterdam 14 junij.

Tarwe en gerst flaauw.
Raapolie op zes weken f 36¼. Lijnolie op zes weken f 33¾.
Koolzaad 61 p. vl.
(Reeds aan de geabonneerden op ons bulletin medegedeeld.)

Middelburg 15 junij.

Patentolie f 39. Raapolie f 36¾. Lijnolie f 36¾ per vat op zes weken.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 15 junij 1859.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	61¾
	dito Nationale dito	3	〃	74¼
	dito dito dito	4	〃	94⅛
	Aand. Handelmaatschappij	4½	〃	118½
	Obl. Maatschappij van weldadigheid	4	〃	—
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	〃	101¾
	Certific. Hope & co.	4	〃	78¼
	dito dito 1855, 6de serie	5	〃	96⅜
	dito	6	〃	—
	Aand. spoorweg (afgefourneerd)			214½
	dito dito (onafgefourneerd)			—
Polen.	Schatkistobligatien	4	〃	74⅛
Spanje.	Obligatien	1½	〃	28⅜
	dito binnenlandsch	3	〃	38½
	Certific. coupons bewijzen			3¼
	Crediet instelling (gefourneerd)			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	〃	40⅛
	dito amsterdamsche	5	〃	59¾
	dito nationale	5	〃	45⅛
	dito 1847/1852	2½	〃	23⅛
	Bank actien	3	〃	64¼
België.	Certificaten bij Rothschild	2½	〃	—
Portugal.	Obligatien	3	〃	41⅝
	dito nieuwe	3	〃	41⅛
Granada.	dito			16⅛
Venezuela.	dito	4½	〃	37¼
Illinois.	dito	7	〃	75¼
Mexico.	dito	3	〃	16¾

Beurs van Londen, 10 junij. ten 12 ure. Consols 93¾

Beurs van Weenen, 10 junij. (slotprijzen) Metalliek. 5 pct. 62.50.

Beurs van Parijs, 10 junij. (slotprijzen.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 61,90.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENSTEN.

Tusschen Middelburg en Rotterdam

Uren van vertrek in JUNIJ.

Van Middelburg				Van Rotterdam			
Donderdag	16	's midd.	12 ure.	Vrijdag	17	's morg.	9,30
Vrijdag	17	〃	12,30	Zaturdag	18	〃	10,15
Zaturdag	18	's morg.	6	Zondag	19	〃	10,15
Zondag	19	〃	6	Maandag	20	〃	10,15
Maandag	20	〃	6	Dingsdag	21	〃	10,15
Dingsdag	21	〃	6	Woensdag	22	〃	11,30
Donderdag	23	〃	6	Vrijdag	24	〃	11,30
Vrijdag	24	〃	6	Zaturdag	25	〃	11,30
Zaturdag	25	〃	7	Zondag	26	namidd.	1,30
Zondag	26	〃	7,30	Maandag	27	〃	1,30
Maandag	27	〃	8	Dingsdag	28	〃	1,30
Dingsdag	28	〃	9	Woensdag	29	's morg.	6 ure.

Van Vlissingen op Rotterdam.

Vastgestelde uren van vertrek.

Van Vlissingen	Van Rotterdam
des Maandags, Woensdags en Vrijdags, des morgens om 8 ure.	des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags des morgens om 10 ure.

In verbinding met de diligences van Zijpe naar Zierikzee, van Wolfaartsdijk naar Goes en met het Veer van Sloe naar Middelburg, en zoo veel mogelijk met de beide spoorwegen.

Advertentien.

Heinkenszand, den 15 Junij 1859.

Getrouwd:

J. LE COINTRE,
Apotheker te Vlissingen,
en
M. CANNEGIETER.

Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Begunstigers.

BEKENDMAKING.

Het **Provinciaal Geregtshof** in Zeeland maakt bij deze bekend dat de Kamer, welke, overeenkomstig art. 17 der Wet op de Regterlijke Organisatie en het beleid der Justitie en art. 11 van het Reglement op de wijze van Eedsaflegging enz., vastgesteld bij Zijner Majesteits Besluit van den 14 September 1838 (Staatsblad no. 36), gedurende de Vacantie van den 1 Julij aanstaande tot en met den 31 Augustus daaraanvolgende belast zal zijn met de afdoening van Spoedvereischende Zaken en van Strafzaken, hare gewone teregtzittingen zal houden op de navolgende dagen, te weten: Zaturdag 9 Julij — Maandag 11 Julij
〃 23 〃 — 〃 25 〃
〃 6 Augustus — 〃 8 Augustus
〃 20 〃 — 〃 22 〃
telkens aan te vangen des voormiddags ten tien ure, en dat de eerste gewone Regtsdag voor Burgerlijke Zaken na de Vacantie zal zijn den zesden September dezes jaars.

Middelburg, den 24 Mei 1859.

Op last van den Hove,
De Griffier,
DE BRUYN VAN MELIS- EN MARIEKERKE.

Gezien door ons
Procureur-Generaal,
M. VERBRUGGE.

STRANDVONDERIJ.

Bij den Burgemeester der Gemeente **Hoofdplaat** worden voor de VIERDE MAAL ter reclame opgeroepen de Regthebbenden op:

1. Een Greinen Mast, lang 17 Ellen, waaraan bevestigd is een IJzeren Beugel en eenig Koper Beslag;
2. Twee Riemen van eene Roeiboot, een stuk gebroken Hout van eene Ra;
3. Eene Roeiboot (Barkas) met Roer, lang 6 Ellen, met vier Banken en een Achterplegt. Heeft 4 roeigaten, is van buiten wit geverwd met van boven eene roode streep. Aan de linkerzijde bij het Roer staat met zwarte letters NORTHMAN HULL en aan de regterzijde HONSDELL.

Hoofdplaat, den 16 Junij 1859.

OPENBARE AANBESTEDING.

De centrale Directie van Walcheren zal op donderdag den 30sten dezer maand, des middags ten 12 ure, in haar locaal binnen de Abdij te Middelburg, in vier perceelen aanbesteden, als:

1. het uitdiepen en verbreeden van een gedeelte Middelburg-Veerschen watergang, beginnende aan de zoogenaamde witteheul, onder den Middelburg-Veerschen straat-

weg en strekkende tot den zuidelijken tak van den Halvemaanswatergang, over eene lengte van omtrent 2030 el;

2. het uitdiepen en verbreeden van een gedeelte Middelburg-Domburgschen watergang, strekkende van den Singel der stad Middelburg tot de Biggekerksche sprink, over eene lengte van ongeveer 1892 el;
3. het bouwen van zes bruggen in eerstgemelden watergang tusschen de stad Middelburg en genoemden Halvemaanswatergang, en
4. het schoonmaken der Hoofdwatergangen in den polder voor den tijd van drie jaren.

De bestekken zullen acht dagen vóór de aanbesteding in het bovengenoemde locaal der Directie ter lezing liggen, terwijl, voor zoo veel de werken der drie eerst genoemde perceelen betreft, twee dagen vóór de aanbesteding plaatselijke aanwijzing zal worden gedaan, en wel telken dage van des morgens ten 8 ure af, op den Middelburg-Veerschen watergang te beginnen bij den Singel van Middelburg, even buiten de Veersche barrièrepoort, en des namiddags van twee uur af op den Middelburg-Domburgschen watergang, te beginnen aan den Singel van Middelburg bij de Griffioen, terwijl inmiddels nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Oppercommies der Directie te Middelburg.

Middelburg, 9 Junij 1859.

De centrale Directie voornoemd,
A. CALAND, President.
J. P. VAN VISVLIET, Griffier.

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

DEPARTEMENT MIDDELBURG.

Vergadering op Zaturdag den 18 Junij 1859, des namiddags ten 2 ure. — Punten van Beschrijving: Benoeming van een Bestuurder en Afgevaardigde ter Algemeene Vergadering.

Het Bestuur van het Middelburgsche Departement der Maatschappij **Tot Nut van 't Algemeen** berigt, dat de **VOLKS-LEESBIBLIOTHEEK**, welke door belangrijke giften in Geld en Boeken, van vele nieuwe Werken is kunnen worden voorzien, op Zaturdag 18 Junij weder zal geopend zijn.

Het Bestuur beveelt deze nuttige instelling, die door het verspreiden van degelijke kennis zoo veel bijdragen kan tot ontwikkeling en welvaart, in de algemeene belangstelling aan. — De Boekenlijst is tegen betaling van 15 centen bij den Heer VAN BENTHEM JUTTING te bekomen.

De Secretaris van het Departement,
NAGTGLAS.

VERPACHTING VAN DOMEINEN.

Op **Vrijdag** den 17 Junij 1859, des voormiddags ten 11 ure, zal door den Ontvanger der Registratie en Domeinen te **Sluis**, in het **Hotel de Bruges** aldaar, ten overstaan van den te Sluis residerenden Notaris C. SCHOUT VELTHUYS, worden overgegaan tot de openbare verpachting van:

1. Eene aanzienlijke partij **Platen en Schorren** in het Zwin, van den Dijk des Diomedepolders tot aan de Noordzee;
2. **De Dijken** tusschen de Austerlitz- en Diomedepolders, tusschen laatstgenoemden en den Sophiapolder en langs de Brugsche vaart.
3. **Eene Batterij,** behoord hebbende tot de Vestingwerken van Sluis;
4. **Het Grasgewas** van het Fort Frederik Hendrik en andere Fortificatiewerken te Breskens;
5. **De Visscherij** in de Grachten van opgemeld Fort, en van het Havenfort te Breskens, zoomede in de Wateren van de Aardenburgsche Haven en Diomedepolders, en in de Brugsche vaart.

De Voorwaarden der Verpachting liggen ter lezing in het Raadhuis te Retranchement, Aardenburg, Oostburg, Zuidzande, Heille, Sluis, St. Anna ter Muiden en Breskens, zoo mede ten Kantore van den Ontvanger en Notaris voornoemd, bij wien nadere inlichtingen te bekomen zijn.

KOOLZAAD TE VELDE.

PUBLIEKE VERKOOPING op Vrijdag den 17 Junij 1859, des voormiddags om 10 ure, op den Dijk van den **Nieuw St. Jooslandpolder,** of, *bij ongunstig weder,* in het **Veerhuis** op het **Sloe**, van ongeveer

87 Bunders buitengewoon zwaar gewassen

KOOLZAAD,

staande in den **Bijleveldspolder**, Gemeente Nieuw- en St. Joosland. — Nadere Informatien en Kaarten van de Perceelen te bekomen bij den Notaris P. VAN DE GRAFT te Middelburg.

Geen Koopers en Borgen zullen worden aangenomen dan die als solide bekend zijn.

OPENBARE VERKOOPING ten overstaan van den Notaris P. VAN DE GRAFT, op Zaturdag den 18 Junij 1859, des voormiddags ten 11 ure, op den Beenhouwers Singel, van eenen

CHOCOLAAD- EN GRUTMOLEN,

met alle Gereedschappen daartoe behoorende, geschikt tot verplaatsing; voorts een groote **Sleperswagen**, een **Marktwagen**, eene groote **Voederkist** en eenige **AFBRAAK.**

Alles twee dagen vóór den Verkoop voor een ieder te zien.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, Dingsdag 21 Junij 1859, 's morgens 10 ure, te **Westkapelle**, in de Herberg bij L. DEN HOLLANDER, van

VIER WOONHUIZEN,

te zamen uitmakende 12 afzonderlijke Woningen, alsmede **5 partijen *BOUWLAND* en 3 partijen TE VELD STAANDE VRUCHTEN,** alles in de Gemeente Westkapelle, toebehoorende aan den Eerzamen ADR. W. DEKKER. — Breeder vermeld op de uitgezette Kaarten, bij bovengenoemden Notaris verkrijgbaar.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Woensdag den 22 Junij 1859, des namiddags ten 3 ure, in de Herberg bewoond door GERARD STURM, in de Gemeente **Vrouwepolder**, in het openbaar aan de meestbiedenden verkoopen:

1. 90 Roeden, 60 Ellen, **BOUWLAND,** gelegen in de Gemeente Vrouwepolder, Kadastraal bekend sectie B no. 44. — Jaarlijksche lasten ƒ 11,04;
2. 2 Bunders, 11 Roeden, 60 Ellen **BOUWLAND,** gelegen in de Gemeente Oostkapelle, Kadastraal bekend sectie D no. 147. — Jaarlijksche lasten ƒ 36,11.
3. 2 Bunders, 32 Roeden, 10 Ellen **WEILAND,** gelegen in de Gemeente Oostkapelle, Kadastraal bekend sectie D nos. 148 en 149. — Jaarlijksche lasten ƒ 33,10.
4. 85 Roeden, 60 Ellen, **BOUWLAND,** gelegen in de Gemeente Grijpskerke, Kadastraal bekend sectie A no. 2. — Jaarlijksche lasten ƒ 14,31.

EN NA AFLOOP van voorstaande Verkooping, des namiddags ten vier ure,

DE VRUCHTEN op een gedeelte van genoemde Landen staande. — Breeder omschreven bij de uitgezette Plakbiljetten.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

De Notaris D. UYTTENHOOVEN zal op Woensdag den 22 Junij 1859, des avonds ten 7 ure precies, in het Koffijhuis **de Oude Vriendschap**, op de Groote Markt te **Vlissingen**, in het openbaar te koop veilen de navolgende

HUIZEN EN ERVEN,

alle staande en gelegen binnen de Stad Vlissingen, als:

Een Huis en Erf, zijnde geweest eene **Broodbakkerij**, in de Breewaterstraat, op den hoek bezuiden het Pluimstraatje, wijk D no. 117 en 117a, Kadastraal bekend sectie E no. 828, ter grootte van 91 Ellen.

Een Huis en Erf in de Breewaterstraat, wijk D no. 118, Kadastraal bekend sectie E no. 827, ter grootte van 1 Roede 39 Ellen.

Een Huis en Erf in het Pluimstraatje, wijk D no. 118b, Kadastraal bekend sectie E no. 829, ter grootte van 24 Ellen.

Een Huis en Erf in de Breewaterstraat, wijk D no. 127, Kadastraal bekend sectie E no. 818, ter grootte van 1 Roede 13 Ellen.

Nader bij uit te zetten Kaarten vermeld. — Op den dag der Verkooping voor een ieder te zien.

OPENBARE VERKOOPING in de Directiekeet van den **Leendert-Abrahampolder**, Gemeente **Cats**, op Maandag den 27 Junij 1859, des morgens ten 10 ure, van eenige der in dien Polder

TE VELD STAANDE VRUCHTEN,

te weten: p. m. 15 Bunders Koolzaad, 19 Bunders Tarwe, 23½ B. Wintergerst, 20 B. Blaauwe Erwten, 17 B. Paardeboonen, 6 B. Zomergerst, en 4½ B. Klavers. — Alles in diverse Perceelen.

Nadere inlichtingen zijn op franco aanvrage te bekomen ten Kantore van den Heer J. VAN LEEUWEN, Boekhouder van den Polder, als van den Notaris L. VAN DER MOER; beiden te Colijnsplaat.

OPENBARE VERKOOPING.

Op WOENSDAG den 29 Junij 1859, te beginnen des morgens ten 9 ure, zal de Heer J. RIJKS, op de door hem bewoond wordende Hofstede in de Gemeente **Colijnsplaat**, door het ministerie van den aldaar residerenden Notaris L. VAN DER MOER, in het openbaar veilen en verkoopen:

10 extra beste en fraaije Werkpaarden, van 4 tot 14 jaar, vier jonge Paarden, 10 extra baatgevende **Melkkoeijen,** 16 stuks jonge Runderen, vier vette en vijf magere Varkens, twee Karnhonden met Hokken, voorts, Hoenders, Ganzen, Eenden, Kalkoenen en verder Pluimgedierte; **vier Menwagens**, een Riemwagen, een Huifwagen, eene Kar, zes gewone en twee Waalsche Ploegen, Eggen, Sleden, Rolblokken, Molborden, Windmolens, en verder Bouwgereedschap, zoo mede Melkgereedschap, eene partij **Huisraad, Brandhout**, enz.

En op VRIJDAG den 1sten Julij 1859, des namiddags ten 2 ure, zal de zelfde Heer J. RIJKS, mede ten overstaan van genoemden Notaris, in het Logement **de Patria**, te **Colijnsplaat**, overgaan tot de Openbare Veiling en Verkooping van eenige der op de Landerijen van bovengemelde Hofstede aanwezige **VRUCHTEN TE VELDE,** bestaande in Tarwe, extra zwaar Koolzaad, dito Wintergerst, Zomergerst, Blaauwe Erwten, Paardeboonen, Haver, Paardepeën en tweejarige Meekrap, te zamen tot eene grootte van p. m. 42 Bunders, en zulks in diverse Perceelen.

Nadere inlichtingen op franco aanvrage te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris te Colijnsplaat.

URBANUS-PILLEN,

BEREID VOLGENS HET ALOUDE EN ECHTE RECEPT,

waarop men in het bijzonder attent maakt,

zijn zeer nuttig in ongesteldheden der **Maag** en **tevens** heilzaam op de **spijsvertering**; zij zijn uitmuntend tegen de **Gal, scherpte** in het **Bloed** en **uitslag** der **Huid**; zij zijn zacht laxerend en slijmafdrijvend.

Verzegelde Doozen van 37½ cent en dubbele Doozen van 75 en 150 cent zijn in onderstaande Depots verkrijgbaar:
Axel, J. W. Verbeek Vrolijk. Schoondijke, A. J. Blondeel.
Bergen op Zoom, D. Pouwels. Sluis, F. J. Evers.
Hulst, Th. Anhaert. Sas van Gent, J. Thompson.
Middelburg, J. E. Stades, Tholen, P. de Maas.
Apotheker op Spuiburg. Vlissingen, V. Buckel.
Neuzen, G. W. Houtsager. Zierikzee, P. J. V. la Brand.

De ondergeteekenden hunne, sedert 1808 bestaande **HOROLOGIEMAKERS-AFFAIRE** met 1 Julij aanst. overgedaan hebbende aan den Heer J. P. SIMONS, alhier, hebben de eer daarvan door deze kennis te geven, met dankzegging voor het hun geschonken vertrouwen, waarbij zij beleefdelijk hunnen Opvolger aanbevelen.

A. AARINKSEN EN ZOON.

Blijkens bovenstaande kennisgeving de **HOROLOGIEMAKERS-AFFAIRE** van de Firma A. AARINKSEN EN ZOON overgenomen hebbende, neemt de ondergeteekende beleefdelijk de vrijheid zich, onder belofte eener solide behandeling, in de zelfde gunst aan te bevelen, als gedurende zoo vele jaren aan gemelde Firma is geschonken.

J. P. SIMONS.

BOEKDRUKKERIJ TE SLUIS.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij zich te **Sluis** heeft gevestigd als **Boekdrukker**, en neemt de vrijheid zich als zoodanig beleefdelijk aan te bevelen.

J. SCHANSMAN.

TE KOOP TWEE SPAN PAARDEN, bruine Geldersche Merries van 7 en 8 jaar. Adres franco onder lett. A. aan het Bureau dezer Courant.

ASSURANTIE voor Uitloting van Obligatien Rusland, bij IZAAK BOASSON.

Een **gehuwd Persoon**, P. O., biedt zich aan om geplaatst te worden, het zij in een' Winkel of tot het verrigten van Schrijfwerk of loopende Kantoorwerkzaamheden. Adres, onder lett. Q., aan het Bureau dezer Courant, waar ook eene Gemeubeleerde **KAMER** wordt aangeboden.

Twee Schoenmakers-Knechts benoodigd, vlug met Militaire Werk kunnende omgaan, tegen Kost en Inwoning en een billijk Salaris, bij L. MEIJER te Vlissingen.

Een **Jongen** benoodigd, bij den Apoth. STADES, Middelburg.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

BIJVOEGSEL VAN DE MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 16 junij 1859.

Vervolg van de memorie van toelichting, gevoegd bij het wetsontwerp tot bekrachtiging der concessie voor de Zuidelijke spoorwegen.

Zuid Holland zal de Boven Maas en den linker Rijnoever niet kunnen bereiken, dan langs den vrij aanmerkelijken omweg over Utrecht. Let men nu op de omstandigheid, dat de zuid-hollandsche koopsteden door hare aardrijkskundige ligging, een ruim aandeel hebben in den doorvoerhandel naar en van Duitschland in concurrentie met Antwerpen, dan mag men tot het besluit komen, dat het hoogst belangrijk is de voordeelen van de ligging dier steden niet te verminderen. Men zou dit doende de belgische concurrentie krachtig in de hand werken.

Eene goede spoorwegverbinding tusschen de oostelijke provincien eenerzijds, de Boven-Maas en den linker Rijnoever anderzijds wordt niet verkregen.

Hierbij verdient te worden overwogen, dat Tilburg 128 mijlen ver van Amsterdam is verwijderd, en slechts 76 mijlen van Antwerpen. Komt de verbinding tusschen Tilburg en Turnhout tot stand, dan vermindert die afstand nog meer. En dan zal, in het eerst gestelde geval, een der belangrijkste fabriek-steden van Nederland gedrongen worden de handelsmarkt van Antwerpen te kiezen, van waar zij, hetgeen zij behoeft, met veel minder transportkosten zal kunnen ontbieden.

Deze onderscheidene nadeelen worden vermeden, indien het bovengestelde tweede geval plaats grijpt.

Noord- en Zuid-Holland beide verkrijgen dan eene veel kortere gemeenschap met Antwerpen, Brussel en Parijs. Dit is van te meer belang, wanneer men nagaat, dat het goederenvervoer in deze rigting juist bestaat in die soort van handelswaren, welke de doorgaans hoogere spoorwegvracht zeer goed kunnen dragen.

Tevens nu blijkt dat, in onderscheiding van hetgeen anders op onze spoorwegen wordt waargenomen, het vervoer van goederen over den weg van Antwerpen naar Breda eene zeer aanzienlijke plaats bekleedt; niet minder dan vijf elfde van de opbrengst vloeide uit dat vervoer voort. Zuid-Holland verkrijgt eene kortere gemeenschap met de Boven-Maas en den linker Rijnoever; Gelderland en de noordelijke provincien evenzeer; voor Noord-Holland en Utrecht is de verbinding met deze landstreken over Arnhem en Nijmegen bijna even goed te verkrijgen als over 's Hertogenbosch.

Eindelijk, Vlissingen wordt met de hollandsche koopsteden verbonden: de voordeelen, welke de haven van Vlissingen aan den groothandel verschaffen kan, worden niet uitsluitend voor [illegible] maar zijn ook voor den nederlandschen handel verkrijgbaar.

De regering zal niet ontkennen, dat voor sommige localiteiten de keuze van éene centrale lijn voordeeliger zou wezen, in 't bijzonder voor Utrecht en 's Hertogenbosch.

Ook zou het, voor den Zeeuwschen weg, voordeeliger kunnen geacht worden, dat de hollandsche koopsteden uitgesloten wierden van de voordeelen eener doeltreffende vereeniging met het zuiden. Wat het eerste betreft — terwijl het tot de volstrekte onmogelijkheden behoort, alle belangen bij het ontwerpen van een spoorwegnet te bevredigen — meent de regering te hebben aangetoond, dat er meer belangen betrokken zijn bij het stelsel van twee rivierovergangen dan bij het andere stelsel; bij gevolg dat het algemeen belang door het gekozene stelsel meer bevorderd wordt.

Wat het andere betreft, zoo behoeft het geen betoog, dat de belangen van hetgeen bestaat niet zouden mogen achterstaan bij hetgeen nog in de toekomst ligt.

Naar het door de regering aangenomen beginsel, is aan de heeren Bredius en van Sijpesteijn, in overeenstemming met eenige ingezetenen van Rotterdam en Dordrecht, die een spoorweg-comité hebben gevormd, consessie voor den Zuider-spoorweg verleend.

Er zal een aanvang gemaakt worden met den aanleg van den weg van Rotterdam naar Maastricht over Dordrecht, Breda, Tilburg, 's Hertogenbosch, Helmond, Venlo en Roermond. Om dien weg aan zijne bestemming te doen beantwoorden, is het volstrekt noodig bruggen over de rivieren te maken bij Rotterdam, Dordrecht, het Hollandsch Diep bij Moerdijk en te Venlo, met beweegbare deelen, ten gerieve van de scheepvaart; van Venlo wordt de regter Maasoever gevolgd tot Maastricht.

Te Rotterdam zal de aansluiting met den hollandschen spoorweg tot stand worden gebragt en deze weg alzoo met den Zuider- en den Rijnspoorweg verbonden. Ten einde die aansluiting aan het doel beantwoorde, wenscht de regering door een subsidie de hollandsche spoorweg-maatschappij in staat te stellen tot het versmallen van het spoor. Eene afzonderlijke voordragt van wet zal daarvoor worden gedaan. Te Maastricht moet de Zuider-spoorweg aansluiten aan den Aken-Maastrichtschen en aan den Maastrichtsch-Luikschen spoorweg, terwijl het doel voorts is om zoowel te Venlo als te Roermond den weg met de pruissische spoorwegen te verbinden. Dit laatste is van onderhandelingen met Pruissen afhankelijk. Voor zooveel de aansluiting Venlo-Viersen betreft, zijn die wel aangevangen, maar hebben nog tot geen resultaat geleid. Zoo lang de wet niet heeft uitgemaakt, dat Nederland ten behoeve van zijne spoorwegen de volstrekt noodzakelijke offers zal brengen acht de regering het voorbarig bepaalde verbindtenissen met andere mogendheden aan te gaan. Van daar ook dat zij nog geene bepaalde voorstellen ten aanzien van den rivier-overtogt bij [illegible] Nijmegen heeft gedaan, en ook het vraagpunt of men den weg van Venlo naar Nijmegen zal doortrekken, onbeslist heeft gelaten.

Nadat de weg van Rotterdam tot Maastricht zal zijn voltooid, zijn de concessionnarissen verpligt tot den aanleg van den Zeeuwschen spoorweg, en zal dus aan de billijke wenschen der provincie Zeeland worden voldaan.

Daar het wenschelijk is, dat de geheele zuidelijke spoorweg, welke uitbreiding daaraan in vervolg van tijd ook gegeven moge worden door eene en de zelfde maatschappij geëxploiteerd worde, heeft de regering begrepen voor die vertakkingen, welker aanleg zij betrekkelijk spoedig te gemoet ziet, reeds nu aan de concessionnarissen voorkeur te moeten verleenen.

Die voorkeur omvat in de eerste plaats een spoorweg van 's Hertogenbosch naar Grave en Nijmegen.

Reeds boven is opgemerkt dat de zuiderlijn, in het belang van ons binnenlandsch verkeer, de noordelijke en zuidelijke provincien des Rijks in directe gemeenschap met elkander moet brengen, en dat die gemeenschap door de thans geconcessionneerde lijn slechts gedeeltelijk zal kunnen worden tot stand gebragt.

Om die reden is voor de lijn van 's Hertogenbosch naar Grave en Nijmegen, met het oog op eene aansluiting aan het uitgangspunt der Noorder-spoorwegen voorkeur verleend.

Een tweede voorkeur is gegeven voor eene lijn van Tilburg op Turnhout.

In Belgie is men er sedert lang op bedacht om door den aanleg van een spoorweg van Leuven op Herenthals, de gaping, welke alsnog in de regte lijn tusschen Charleroi en Turnhout bestaat, aan te vullen. Indien dit geschied is, zal van Turnhout uitgaande, regt door, zuidwaarts het bassin van Charleroi, en alzoo het aan steenkolen en metalen rijkste deel van Belgie worden bereikt, en behalve een tweeden weg over Erquelines naar Parijs ook nog een korteren weg naar Luik worden verkregen.

In dat geval zullen door eene aansluiting naar Tilburg voor de nijverheid in Noordbraband belangrijke voordeelen worden verkregen.

In de derde plaats eindelijk, is voorkeur verleend voor eene lijn van Helmond naar Eindhoven en Tilburg en naar de belgische grenzen.

Zoodra er ten gevolge der noordwaartsche verlenging van de lijn van 's Hertogenbosch eene splitsing der treinen zal moeten plaats hebben, kan het in het belang der explotatie en van het internationaal verkeer noodzakelijk worden, dat die splitsing reeds te Tilburg gemaakt worde en dat van daar oostwaarts de omweg over 's Hertogenbosch vermeden en de regte lijn op Helmond gevolgd worde, vooral wanneer dan reeds de verbinding van Tilburg met Turnhout zal zijn tot stand gekomen, konde de behoefte daaraan zich doen gevoelen.

Het is daarom noodig geoordeeld voor de lijn van Tilburg op Eindhoven en Helmond reeds nu voorkeur te geven, met het oog op een vroeger ontworpen spoorweg van Luik over Tongeren en Bilsen naar Eindhoven en 's Hertogenbosch, is daarbij tevens de voorkeur gevoegd voor eene vertakking naar de belgische grenzen, ten einde daardoor later eene verkorte gemeenschap met Luik te kunnen bevorderen.

De regering acht hiermede de denkbeelden, waarvan zij bij het verleenen der tegenwoordige concessie is uitgegaan, genoegzaam toegelicht. De geconcessioneerde lijn is de eerste van een meer uitgebreid spoorwegnet, dat vroeger of later het noorden en zuiden des rijks met elkander moet verbinden. Die verbinding zal eerst dàn volledig zijn, het doel van den zuider-spoorweg eerst dàn volkomen bereikt kunnen worden, wanneer de beide rivierovergangen voltooid zullen wezen.

Onder de bestaande omstandigheden durft de regering geene voordragt te doen om het reeds nu te ondernemen. Vooral niet omdat de regering wenscht zich ook de uitvoering van andere hoogst belangrijke maar kostbare ondernemingen aan te trekken of die te ondersteunen, in het bijzonder de gemeenschap zoowel van Amsterdam als van Rotterdam met de zee. Aan het billijke verlangen daartoe wenscht de regering gehoor te verleenen. Zij meent echter dat het onraadzaam is alles gelijk te willen aanvangen. Worden de ondernemingen van den noorder- en van den zuider-spoorweg te gelijk aangevangen, en wierd dan tevens besloten tot de bevordering van de doorgraving van Holland op zijn smalst, in het belang van den amsterdamschen handel, en tot de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee, werken, waarvoor jaren worden gevorderd eer zij volbragt zijn — de regering zou meenen dat men dan wel eenigen tijd zal mogen wachten eer men tot de uitvoering van nog meer werken besloot — het zou dan toch geraden zijn vooraf de overtuiging te erlangen. dat de voorspoed, dien Nederland nu gedurende zoo vele jaren genoot, niet door minder gunstige omstandigheden wierd vervangen.

De beschouwingen der regering hieromtrent worden in eene volgende § ontwikkeld.

Financiele beschouwingen.

Behalve de ondersteuning aan deze onderneming te schenken voor den aanleg van buitengewone kunstwerken, wordt haar een waarborg van rente en aflossing van gelijk bedrag en op gelijke voorwaarden toegezegd als aan de onderneming van den noorder spoorweg.

De noodzakelijkheid om den aanleg van den zuider spoorweg te bevorderen door het verstrekken van subsidien, behoeft weinig betoog.

De kosten voor het leggen van bruggen over de rivieren zijn te groot, dan dat zij, redelijkerwijze, ten koste van een bijzondere onderneming kunnen worden gebragt. Het laat zich niet verwachten dat, wanneer het aanlegkapitaal met de voor die werken benoodigde som moet worden vergroot, de opbrengsten van den weg in de eerste jaren althans, toereikend zouden zijn om de renten van dat kapitaal te dekken. Van daar dat de regering tot het besluit is gekomen, om het verleenen van een renteloos voorschot voor die werken voor te stellen; een voorschot dat uit de eventuele winsten aan den staat teruggegeven zal moeten worden.

Dit voorschot bedraagt f 12,000,000. Voor de vier bruggen over de rivieren, welker aanleg noodzakelijk is, zal de zuider spoorweg aan zijne bestemming voldoen. Wanneer de weg van Rotterdam naar Maastricht in exploitatie gebragt zal zijn, zullen de concessionarissen verpligt wezen tot den aanleg van den weg van Vlissingen naar Breda. Ook daarvoor wordt een gelijksoortig renteloos voorschot, ten bedrage van f 3,600,000 beloofd, ten einde de afdamming van de Ooster Schelde en het maken eener brug over het Sloe te bekostigen, terwijl voorts mede ten laste van de schatkist zullen komen, de kosten van het kanaal door Zuid Beveland, geraamd op twee millioen gulden, en de verdedigingswerken, welke voor de lijn naar Maastricht en voor den Zeeuwschen weg, op f 6,000,000 gulden voor elk der beide lijnen, dienen te worden aangeslagen.

Vermits echter voor den aanleg van den zuider spoorweg eene tijdsruimte van eenige jaren wordt vereischt, behoeft thans nog geene aanwijzing van middelen voor deze subsidien te geschieden.

Maar, gelijk in de vorige paragraphen reeds is opgemerkt, er hebben zich, behalve de spoorwegen, andere behoeften doen gevoelen.

Reeds sedert geruimen tijd zijn ernstige en gegronde klagten gerezen over de gebreken aan de gemeenschapswegen van onze grootste handelssteden met de zee. Er zijn ontwerpen tot verbetering opgemaakt, aan welker verwezenlijking de regering de hand wenscht te slaan.

Voor dat die ontwerpen geheel in gereedheid zijn gebragt, is het niet wel mogelijk in bijzonderheden daarover uit te weiden. De regering meent zich dan ook voor's hands te moeten bepalen tot de vermelding van hare voornemens dienaangaande, omdat deze noodwendig van invloed moeten zijn op de besluiten aangaande de bestemming van voorhanden en welligt nog te wachten baten te nemen. Zij herinnert in de eerste plaats, aan hetgeen vroeger door den minister van financien is te kennen gegeven, bij de behandeling van het laatste wetsontwerp, waarbij een crediet werd gevraagd tot inkoop van schuld. (Zitting der tweede kamer van 4 april jl.) Er is namelijk toen gewezen op het voornemen der regering, om de uitgaven tot amortisatie in dier voege te regelen, dat door de voorhanden beschikbare baten een bedrag in kas werd gehouden, toereikend om de uitgaven te bestrijden, welke voor groote werken althans in de twee eerste jaren noodig zouden zijn. Daarbij had men reeds toen in het oog wat tot uitvoering van de werken ter verbetering van de bovenbedoelde gemeenschapswegen met de zee vereischt zou worden. Het behoeft toch wel naauwelijks te worden gezegd, dat de daarvoor benoodigde uitgaven over verscheidene jaren verdeeld zullen moeten worden.

Het financiele plan bij de aanbieding van de begrooting van 1859 ontwikkeld, was niet ontworpen met het oog op zoo groote uitbreiding van uitgaaf. In dit plan was dus ruimte, ook voor het denkbeeld van vermindering van belastingen. Dat denkbeeld echter moet thans zooveel op den achtergrond worden geschoven, als door omstandigheden wordt vereischt. Niet alleen zal het thans noodig zijn eerst de vragen te beslissen, welke zich ten aanzien van den aanleg van spoorwegen voordoen, niet alleen zal men het bezwaar van eene aanzienlijke rentegarantie moeten overwegen, — maar ook en vooral zal het noodzakelijk wezen, den loop der staatkundige gebeurtenissen van onze dagen gade te slaan. Indien de regering al vrijheid meent te hebben om de ontwerpen, tot ondersteuning van groote werken, vooreerst nog niet ter zijde te stellen, en alleen in overweging te houden de vraag, of de staatkundige gebeurtenissen vrijheid en gelegenheid geven, om reeds nu aan de uitvoering van hetgeen in aanmerking komen kan, de hand te slaan, zij meent dat het onraadzaam moet worden geacht 's lands gewone inkomsten te verminderen, zoo lang de vrede in ons werelddeel niet voor goed is hersteld, ten ware men althans het besluit name om al wat de uitvoering van groote werken betreft, tot rustiger tijden uit te stellen. Dit laatste zou de regering betreuren.

Ook mag herinnerd worden aan hetgeen bij de behandeling van verscheidene financiele wetten in de laatste jaren van regeringswege werd gezegd. Het denkbeeld, vroeger geopperd, om de voorhanden baten als het ware te beleggen in staatsschuld, met het doel om daaruit een spoorwegfonds te vormen en om naar gelang van omstandigheden, de ingekochte schuld weder te gelde te maken, heeft geenen bijval gevonden. Men meende dat dit eene noodelooze complicatie daarstellen zou in de financien: dat wederverkoop van staatsschuld, die de staat had ingekocht, inderdaad toch niets anders zou zijn dan het sluiten eener nieuwe leening: dat, zoo daartoe werd besloten, de uitgifte van schuld, rentende 2½ of 3 pCt. welligt minder aanbevelenswaard zou zijn dan het aangaan eener leening, tot den koers van den dag of de uitgifte van schatkistbiljetten.

Deze meening is ook die der regering. Zij acht het geraden de baten, die zich in 's rijks kas bevinden, niet ongebruikt te laten liggen: de renten, die door inkoop van schuld worden uitgewonnen, zijn zeer wezenlijke besparingen. Maar de regering gelooft tevens, dat men die sommen niet mag beschouwen als definitief onttrokken aan de bestemming, welke men daaraan toedacht, de uitvoering van groote werken. Met andere woorden: dat men de mogelijkheid niet uit het oog mag verliezen, dat, indien soms de financiele voorspoed in de laatste jaren genoten, niet bleef voortduren, in vervanging van de ingekochte schuld wederom andere schuld zou moeten worden uitgegeven. Die mogelijkheid mag vooral bij de behandeling van vraagstukken, met het belastingwezen in verband staande, niet voorbij worden gezien.

Onder dit uitdrukkelijk voorbehoud aarzelt de regering geenszins de ondersteuning aan te bevelen, welke bij dit wetsontwerp ten behoeve van den zuider spoorweg wordt voorgesteld.

Vermits, gelijk gezegd is, de garantie van rente en aflossing op den zelfden voet is geregeld als in de concessie voor den noorder spoorweg, is het overbodig dienaangaande nadere toelichtingen te geven.

Een exemplaar van de concessie aan de heeren Bredius en van Sypesteyn verleend, en door hen aanvaard, is met een kaartje van het ontworpen spoorwegnet, overgelegd, mitsgaders de ramingen van kosten, zoowel van het gedeelte van Rotterdam tot Maastricht als van Vlissingen tot Breda.

Gemeenteraad van Zierikzee.

Zitting van 11 junij.

Voorzitter de heer Cau. Afwezig de heeren Fokker, buiten de gemeente, Landsknecht en van der Vliet, wegens beroepsbezigheden, en van Dongen, terwijl bij de opening afwezig was de heer de Crane.

De notulen der vorige zitting worden aangehouden.

Worden gelezen en voor kennisgeving aangenomen drie missiven van gedeputeerde staten, behelzende: *a.* toezending van het ook door gedeputeerde staten van Zeeland goedgekeurd besluit tot opheffing van het rotterdamsche beurtveer; *b.* idem goedkeuring raadsbesluit tot uitgifte van grond onder den toren; *c.* idem als boven tot af- en overschrijving op de begrooting 1858.

Wordt gelezen eene missive van den kerkeraad der hervormde gemeente, kennis gevende dat door de synodale commissie reeds vroeger is aangedrongen dat het armwezen dier gezindte worde ingerigt overeenkomstig het synodaal reglement voor de diaconien; dat de kerkeraad herhaalde pogingen heeft aangewend om dispensatie te erlangen, doch zonder vrucht; dat echter de synodale commissie voor de definitieve regeling uitstel heeft verleend tot 31 december 1860, en de kerkeraad alsnu hiervan de regering kennis geeft opdat het noodige voorbereid zoude kunnen worden. De voorzitter zegt dat, daar uit deze missive blijkt dat de kerkeraad geen langer uitstel dan 31 december 1860 heeft kunnen krijgen, met dien tijd eene geheele afscheiding zal tot stand moeten gebragt worden, waarom hij voorstelt burgemeester en wethouders te magtigen hiertoe het noodige voor te bereiden. De heer van der Grijp betreurt het dat die afscheiding moet gebeuren; hij gelooft dat het armwezen hier zoo goed geregeld was als ergens kon geschieden, en meent dat de afscheiding èn voor de armen èn voor de gemeente nadeelig zal zijn. De voorzitter is dit met het den heer van der Grijp eens, het heeft hem ook genoegen gedaan dat die zelfde meening bij den kerkeraad bestond en dat deze (hiervan is hij overtuigd) het mogelijke gedaan heeft om het af te wenden; ook hij gelooft dat het nadeelig zal zijn voor de armen en de gemeente. De heer de Crane komt binnen. De heer van der Grijp vraagt of er geen middel op zoude te vinden zijn, dat het armbestuur op de zelfde wijze de armen bleef beheeren. De voorzitter zegt dat niet te gelooven. De heer de Jonge haalt aan eene verzameling van verordeningen der gemeente Zwolle, waarin eene dergelijke regeling van het armwezen door eene gecombineerde commissie van diaconen, raadsleden, enz. voorkomt. Welligt zoude het hier ook zoo kunnen worden ingerigt; hij gelooft ook dat de scheiding materieel en moreel nadeelig zoude zijn. De heer van der Lek de Clercq vraagt of de synodale commissie wel zal te bewegen zijn om zoodanige regeling hier te gedoogen; hij meent dat de vordering tot afscheiding een uitvloeisel is van de zucht der geestelijken om zich van de armenzaken te empareren, daardoor uitbreiding van magt en alzoo ook meerderen politieken invloed te verkrijgen; hij hoopt dat dit niet het geval zal zijn en zij eenmaal zullen zien hoe zij zich bedrogen hebben. De heer de Jonge zegt dat de verordening van Zwolle nog niet zoo oud en aldaar nog steeds in vigeur is. De voorzitter meent dat, daar ook op andere plaatsen, bijv. te Groningen, de afscheiding op aandrang der synodale commissie heeft moeten geschieden, ook voor Zwolle nog tijdelijk uitstel kan gegeven zijn, doch dat de commissie, zonder inconsequentie, te Zwolle niet kan toestemmen wat zij te Zierikzee weigert. Het voorstel van den voorzitter wordt alsnu aangenomen.

De rekening van den schuttersraad over 1858 wordt ten fine van onderzoek gesteld in handen van de heeren Keller, van der Lek de Clercq en Goemans.

Op het schriftelijk advies der plaatselijke schoolcommissie wordt besloten ter uitbreiding van de tusschenschool een lokaal in het huis van den onderwijzer der armenschool, tegen vergoeding van huur, tot hulplokaal in te rigten, daarvoor de noodige meubelen te laten maken en de commissie voor het financieel beheer der tusschenschool te magtigen aan den kweekeling J. H. Leizer van af 1 junij eene verhoogde jaarwedde uit te betalen (van 50 op 150 gulden.)

De voorzitter deelt mede de uitslag der op 4 junij gehoudene aanbesteding der gemeentewerken, en dat burgemeester en wethouders het noodig gevonden hebben eene obdeur aan het ... en den dorpel te doen voorzien, waarvan de kosten zullen beloopen f 442,69; het eerste wordt voor kennisgeving aangenomen, het tweede goedgekeurd.

Namens burgemeester en wethouders berigt de voorzitter omtrent de vroeger aangehoudene uitgifte van grond aan J. van der Staal, dat gebleken is deze grond niet gereserveerd is, waarom burgemeester en wethouders voorstellen, onder goedkeuring van gedeputeerde staten, dit terrein voor 5 jaren uit te geven voor f 20 's jaars, mits zekerheid stellende voor de huur en de onkosten van het weder in orde brengen bij opbreken der helling. De heer van der Lek de Clercq vraagt of er eene afheining van het terrein zal plaats hebben opdat de passage niet belemmerd wordt; hij zal overigens voor het voorstel stemmen. In de vorige vergadering afwezig, heeft hij later vernomen dat aldaar bezwaren gerezen zijn uit vrees voor te groote concurrentie; hij is in tegendeel zeer voor de concurrentie, daar hij gelooft dat de raad die ondernemingen ter bevordering van welvaart moet aanmoedigen, hij zoude daarom ook niet te diffi-cile willen zijn en niet al te sterk aandringen op de zekerheid, daar de gemeente toch zoo veel schade niet kan lijden en men op andere plaatsen niet zoo moeijelijk is. De voorzitter zegt dat burgemeester en wethouders meenen de zekerheid te moeten vorderen, omdat de ondervinding van andere vergunningen doet verwachten dat men later de werken onhersteld zal terug krijgen; dat voor het stellen der helling een gedeelte der puinglooijing moet weggenomen worden en het herstellen ligt f 60 a f 70 kost; het voorstel wordt daarop aangenomen.

Wordt besloten onder goedkeuring van gedeputeerde staten uit onvoorziene uitgaven 1859 te vinden f 7,13 voor onkosten der erfpacht van de schuur aan het hoofd, en f 84,30 op de begrooting van 1858 af- en over te schrijven voor meerdere onkosten van bouwing van het torentje op de havenpoort.

Overeenkomstig het voorstel van burgemeester en wethouders wordt aan P. den Boer afgestaan ter droogmaking een terrein groot 10 à 15 roeden, achter den zaagmolen, en wel 14 jaren om niet en de volgende 14 jaren tegen betaling van f 78 per bunder.

De heeren van der Vliet en Mulock Houwer worden gecommitteerd op maandag den 20 dezer de collecte voor de ondersteuning van het fonds voor de gewapende dienst te vergezellen. De heer Mulock Houwer verlaat de vergadering.

Worden vastgesteld de oninbare posten wegens vertrek, overlijden of verblijf buiten de gemeente van den hoofdelijken omslag 1858, ad f 304,16½ en een restantpost ad f 5, benevens f 14,50 op de hondenbelasting, vertrek of afschaffing, terwijl op voorstel van den heer Goemans worden aangehouden de posten van J. van der Rhee, vrouw Hacket, P. Zwaan en L. van de Zande, waarvan de executie, door beslag op de honden, zal worden beproefd.

In handen van de heeren Keller, van der Lek de Clercq en Goemans wordt ten fine van onderzoek gesteld eene conceptinstructie voor den klokkenist; ten slotte worden geresumeerd de notulen van 14 en 16 mei, en daarna de vergadering gesloten.

Vervolg van het overzigt van het Verslag over den toestand dezer gemeente in 1858.

De toestand van het onderwijs mag in het algemeen zeer voldoende genoemd worden. Op het einde des jaars telde men hier zes openbare en tien bijzondere scholen; het getal leerlingen bedroeg in julij 1858 op de eerste 1215 en op de tweede 514, waarvan kosteloos onderwijs genoten te zamen 650.

Ter opleiding van onderwijzers bestaat eene oefenschool voor jongelingen beneden den leeftijd van hulponderwijzer, alwaar eenmaal 's weeks geheel gratis onderwijs wordt gegeven.

Door de plaatselijke schoolcommissie is, blijkens haar verslag, ter instandhouding en uitbreiding dier inrigting, een adres gerigt aan den minister van binnenlandsche zaken, ter ondersteuning van een door den schoolopziener gedaan verzoek, om op 's rijks kosten normaallessen te verbinden aan de school voor minvermogenden en bedeelden alhier.

Op de gemeentebegrooting stond voor kosten van onderwijs f 13685, — uitgetrokken; na aftrek van f 4566,50 aan schoolgelden ontvangen, heeft de gemeente dus aan het onderwijs ten koste gelegd f 9118,50 behoudens kosteloozen afstand van eenige gebouwen.

De herhalingschool onder toezigt van het departement der Maatschappij tot nut van 't algemeen, is opgeheven.

De zondagschool en daaraan verbondene winteravondcursus, telde gemiddeld ruim een vijftigtal leerlingen.

Van de weverijschool maakten 12 leerlingen gebruik. Eene zangschool met 95 jongens en 68 meisjes, waarvan 10 kinderen tegen betaling, benevens eene zang- en muzijkschool, welke 31 leerlingen telt, verkeeren zoo wel als twee gymnastiescholen in gunstigen toestand.

De teekenacademie telde voor het laatste wintersaizoen 63 leerlingen voor teekenkunde en 41 voor bouwkunde, dus 104, waarvan 38 kosteloos.

De industrieschool werd door 52 leerlingen bezocht.

De in deze gemeente bestaande geneeskundige school verschaft steeds de meest bevredigende uitkomsten, zoo wegens het toenemende getal leerlingen die haar bezoeken, als wegens de aan het onderwijs, inzonderheid voor pharmaceuten, gegeven ontwikkeling en volledigheid, die op haren verderen bloei eenen belangrijken invloed kunnen uitoefenen. —

Op het einde des jaars waren daar 31 leerlingen, als 19 heel- en vroedmeesters, 8 apothekers en 4 vroedvrouwen, in het geheel dus 3 leerlingen meer.

Het onderwijs in de schei- en artsenijmengkunde onderging eene belangrijke wijziging door de bereidwilligheid, waarmede de commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in deze provincie, ten behoeve der school, het door haar onlangs nieuw gestigt en goed ingerigt scheikundig laboratorium, met hare verschillende kostbare toestellen en uitgebreide verzamelingen, ten gebruike afstond, en bovendien een vertrek boven hetzelve voor eene collegiekamer inrigtte, van welk een en ander de lector in gemelde vakken gebruik maakte, om aan zijnen cursus de reeds lang gewenschte uitbreiding te geven.

Ook op de lessen in de natuurkunde oefende het gebruik van het laboratorium eenen zeer gunstigen invloed uit, even als de met de directie van het natuurkundig gezelschap gemaakte schikking, om van de aan die inrigting en de school toebehoorende instrumenten wederkeerig gebruik te maken.

De verzamelingen van instrumenten, toestellen, boek- en plaatwerken enz. breiden zich, zoo door geschenken als door aankoopen, langzamerhand uit. Onder deze laatsten vermelden burgemeester en wethouders een stel van 24 nommers uitmuntend in was geboetseerde preparaten voor de pathologie van het oog, uit Parijs ontboden en langzamerhand te completeren, naar mate er gelden beschikbaar zullen zijn, alsmede een te Londen aangekocht stel van 21 microscopische preparaten, betreffende de ontleedkunde der planten.

De uitgaven ten behoeve van het gymnasium bedroegen f 6243,88, terwijl aan schoolgeld is ontvangen f 1600. Het getal leerlingen bedroeg ultimo december 18, zijnde 11 minder dan op gelijk tijdstip in 1857.

Het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen telt 28 directeuren en 189 leden.

Het departement der maatschappij Tot nut van 't algemeen telt 162 gewone, 7 honoraire leden en 9 donatrices. De departements-school met 200 leerlingen, verkeert in bloei.

Dat der Nederlandsche maatschappij tot bevordering van nijverheid, heeft 60 leden en gaat alzoo vooruit. Het verslag herinnert nog aan de gehoudene en zoo goed geslaagde tentoonstelling.

Het Natuurkundig gezelschap verkeert bij voortduring in gunstigen toestand. Omtrent de overige genootschappen zijn geene bijzonderheden te vermelden.

De toestand van het armwezen in deze gemeente was, in vergelijking met het vorig jaar, iets ongunstiger, ten gevolge van de mindere inkomsten der kerkelijke instellingen van weldadigheid en meerdere vorderingen voor in andere gemeenten verstrekten onderstand.

Het valt niet te ontkennen, dat de aan het burgerlijk armbestuur overgelaten armenzorg is toegenomen. Bedroeg toch het totaal cijfer voor de kosten der huiszittende armen, waaronder de teruggaaf is begrepen van in andere gemeenten verstrekten onderstand, in 1857 f 6157,59½, in 1858 is dit cijfer gestegen tot f 7418,39, en alleen voor hetgeen elders werd verstrekt, is f 606,88½ meer betaald dan in het vorig jaar. De overige f 753,91 zijn besteed aan de meerdere kosten der huiszittende armen in deze gemeente, inzonderheid voor geneesmiddelen en bestedingsgelden van aan het armbestuur vervallen weezen, die niet aan de gestichten zijn opgedragen.

Het totaal cijfer voor de verpleging in de gestichten ad f 24897,55 bedroeg dit jaar f 444,97½ minder, veroorzaakt door mindere plaatsing van armen in het oude mannen- en vrouwenhuis, waardoor alleen f 1344,35 werd bespaard; de verpleging van zieken en weezen eischte evenwel f 949,37½ meer.

De vermeerdering der uitgaven voor de huiszittende armen meent het burgerlijk armbestuur niet te moeten toeschrijven aan het toenemen der armoede, maar aan vermindering der inkomsten van de kerkelijke armbesturen, terwijl de meerdere verpleging in de gestichten haren oorsprong schijnt te vinden in de geheerscht hebbende epidemische ziekte.

De verpleging in de gestichten had op de gewone wijze plaats doch leverde geldelijk minder gunstige uitkomsten op, daar het vermoedelijk kwaad slot van f 4800 nog met f 1099,89 was overschreden.

In het getal en de soort der weldadigheidsinstellingen kwam geene verandering. De commissie Loon voor werk heeft, na het arrest van het provinciaal geregtshof in Zeeland, waarbij is verklaard dat zij was eene instelling van weldadigheid in den zin der armenwet, als zoodanig de vereischte bescheiden bij het gemeentebestuur ingezonden.

Het getal verpleegden van wege de gemeente bedroeg in het geheel 1423 aanhoudend en 1897 tijdelijk.

Het totaal bedrag der kosten van onderhoud en onderstand aan de armen beloopt f 79,051,80½, zijnde f 3452,67½ minder dan in 1857.

De door de gemeente verstrekte subsidien bepalen zich tot f 40,966,51½, zijnde f 2475,62½ meer dan in 1857, namelijk f 35,066,62½ aan het burgerlijk armbestuur en f 5899,89 aan het bestuur der godshuizen.

Het burgerlijk armbestuur ontving en belegde, behalve eene vroeger vermelde nalatenschap, welke zuiver bedroeg f 9840,93, nog een legaat van f 300, terwijl een ander van f 1000 nog niet is uitbetaald.

De toestand van het gasthuis laat nog altijd veel te wenschen over. De stichting van een nieuw op de plaats van het voormalig werkhuis, zal in het thans loopende jaar een punt van nadere overweging uitmaken.

Omtrent het oude mannen- en vrouwen-, en arm weeshuis valt niets bijzonders op te merken. Het nieuw arm weeshuis op de Heerengracht zal weldra geheel voltooid zijn.

Het burgerweeshuis verkeert in goeden toestand, en werd met een aanzienlijk legaat van f 20,000 beschonken. Zijne bevolking bedroeg 102, namelijk 42 burger-, 43 armenkinderen en 17 voor bijzondere rekening.

(Wordt vervolgd.)

TER DRUKKERIJ VAN [illegible] ADRIAANSE.